

Ринок зерна та продуктів переробки

Ключові фактори впливу

- За даними Мінагрополітики, на 7 жовтня 2021 року в Україні зібрано 49,4 млн. тонн зернових з 11,2 млн. га при середній врожайності 44,1 ц/га. Зокрема, намолочено 32,3 млн. тонн пшениці, 9,6 млн. тонн ячменя та 576 тис. тонн гороху. Гречки намолочено 86,4 тис. тонн, середня врожайність становить 13,2 ц/га, проса зібрано 160,2 тис. тонн при середній врожайності 23,2 ц/га. Також з 14,4% збиральної площі намолочено 4,17 млн. тонн кукурудзи при врожайності 53 ц/га;
- За даними Держмитслужби, станом на 8 жовтня з України від початку 2021/22 МР експортовано 15,375 млн. тонн зернових і зернобобових культур, що на 2,36 млн. тонн більше ніж на аналогічну дату минулого сезону. Поставки пшениці склали 9,737 млн. тонн (+601 тис. тонн), ячменю – 3,912 млн. тонн (+854 тис. тонн), жита – 50,8 тис. тонн (+49,1 тис. тонн), кукурудзи – 1,498 млн. тонн (+724 тис. тонн). Крім того, за кордон поставлено 37,5 тис. тонн борошна зернових культур (у т. ч. 37,1 тис. тонн пшеничного), що на 14,8 тис. тонн менше відповідного показника попереднього сезону;
- Згідно з оперативними даними, станом на 4 жовтня в Україні озимими зерновими було засіяно 3,5 млн. га, що становить 44% до прогнозу. Основну частину засіяної площі становила пшениця - 3,1 млн. га (45,9% до прогнозу), озимим ячменем засіяно 252,2 тис. га (24,7%), озимим житом – 105,7 тис. га (65,8%);
- За інформацією Української зернової асоціації, рекордний врожай пшениці у 2021/22 МР в обсязі 33,1 млн. тонн (оцінка УЗА) дозволить експортувати 26 млн. тонн зернової без будь-якої загрози для продовольчої безпеки країни;
- Мито на експорт пшениці з Росії з 13 по 19 жовтня зросте до 58,7 \$/тонна проти 57,8 \$/тонна тижнем раніше, повідомили в Мінсільгоспі РФ. Мито на експорт ячменю зросте з 43,1 до 49,4 \$/тонна, мито на кукурудзу підвищиться з 45,2 до 47,2 \$/тонна;
- За даними FranceAgriMer, проливні дощі у Франції перешкоджали нарощуванню темпів збирання кукурудзи. Станом на 4 жовтня зернова була обмолочена лише на 7% площ від плану (+5% за тиждень), тоді як роком раніше даний показник досягав 47%;
- Експортні продажі американської пшениці в останній тиждень вересня склали 333,2 тис. тонн, повідомили в Мінсільгоспі США, що на 19% менше середнього показника за попередні чотири тижні. Обсяг продажів пшениці за три місяці з початку сезону досяг 11,4 млн. тонн, що на 21% менше, ніж за аналогічний період минулого сезону. Тижневі продажі кукурудзи зросли до 1,3 млн. тонн;
- Єгипетський GASC повідомив про закупівлю на тендері 6 жовтня 180 тис. тонн російської та 60 тис. тонн румунської пшениці з поставкою в період 11-20 листопада 2021 року. Ціна закупівлі, за інформацією трейдерів, склала 350,47 \$/тонна C&F за румунську й 351,99 \$/тонна C&F за російську зернову. Українська пшениця на тендері була найдорожчою (321,35 \$/т FOB). На попередньому тендері 8 вересня GASC закупив 300 тис. тонн української й російської пшениці в середньому по 344,93 \$/тонна C&F;
- Торгова корпорація Пакистану оголосила тендер на імпорт 90 тис. тонн пшениці. Згідно з умовами тендеру постачання зернової повинно проводитися в січні 2022 р. Закриття тендера заплановане на 13 жовтня.

Динаміка міжнародних ринків

Минулого тижня світові ринки пшениці та кукурудзи припинили рухатися в єдиному ціновому тренді й розійшлися в залежності від кон'юнктури конкретних регіональних торгових майданчиків.

Напередодні виходу жовтневого звіту USDA, який має бути опубліковано завтра, 12 жовтня, грудневі ф'ючерси на пшеницю й кукурудзу на Чиказькій біржі за підсумками тижня подешевшали. Так саме знизилися ціни на обидві зернові й на спотовому ринку США. Хоча при цьому експерти очікують подальшого скорочення залишків пшениці на кінець сезону й обсягів американського експорту зернової. Натомість в Європі й конкретно в Чорноморському регіоні ціни як на пшеницю, так і на кукурудзу зросли, в тому числі й через зниження Мінсільгоспом РФ прогнозів експорту російської пшениці, а також затримки зі збиранням кукурудзи на континенті.

Зокрема, на СВОТ в Чикаго грудневий ф'ючерс на м'яку червонозерну пшеницю, ціна якого минулого понеділка, 4 жовтня, становила 277,93 \$/тонна, в останній робочий день тижня подешевшав до 269,70 \$/тонна. На EURONEXT в Парижі ціна грудневого пшеничного контракту протягом тижня, навпаки, зросла зі 265,25 €/тонна у понеділок до 269 €/тонна у п'ятницю.

Ціна на українське зерно в портах Чорного моря на умовах FOB

Продукт	Ціна FOB Чорне море, USD/т (попит)		Ціна FOB Чорне море, USD/т (пропозиція)	
	min	max	min	max
Пшениця 12,5% пр.	306	312	310	312
Пшениця 11,5% пр.	302	307	306	310
Пшениця фуражна	290	294	292	295
Ячмінь	260	267	265	268
Кукурудза	266	274	272	277

Експортні ціни на основні продукти переробки пшениці в Україні

Культура	min	max	avr	Δ, %
Борошно, в. г., FCA	242	245	242	0,0%
Вівітки пшеничні, FOB	136	140	138	0,0%

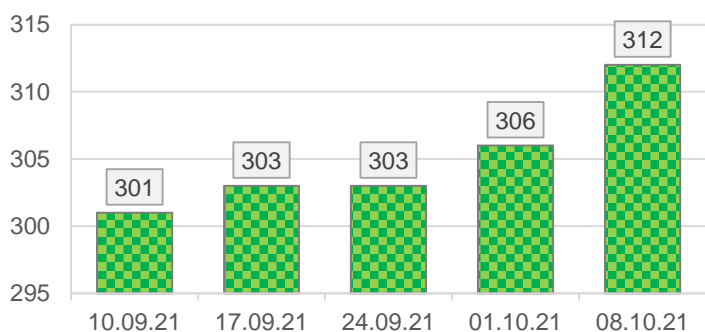
Так саме грудневий ф'ючерс кукурудзи на CBOT минулого тижня подешевшав зі 212,82 \$/тонна у понеділок до 208,81 \$/тонна в останній робочий день тижня. На EURONEXT ціна кукурудзяних контрактів з виконанням у листопаді, яка 4 жовтня становила 237,25 €/тонна, у п'ятницю, 8 жовтня, зросла до 250 €/тонна.

Ціни на українське борошно і пшеничні висівки				
Продукт	USD/т (попит)		USD/т (пропозиція)	
	min	max	min	max
Борошно, в. г., FCA	240	243	242	245
Висівки пшеничні, FOB	135	138	136	140

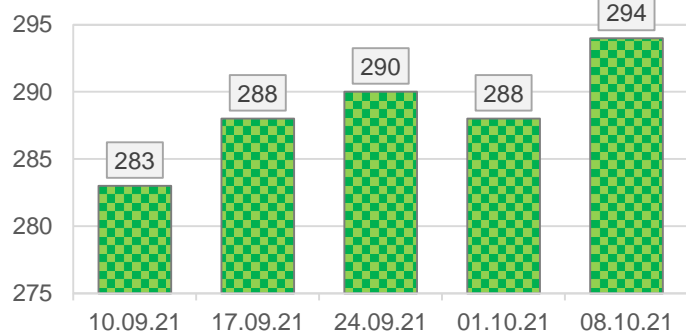
Ціни контрактів на зернові в основних портах країн-експортерів, період поставки листопад 2021/січень 2022

Культура	min	max	avg	Δ, %
Ціна FOB, USD/т				
Пшениця 12,5% протеїн, Україна Чорне море	310	313	312	2,0%
Пшениця 11,5% протеїн, Україна Чорне море	304	307	306	1,0%
Пшениця фураж, Україна Чорне море	290	297	294	1,9%
Пшениця HRW 11% протеїн, США NOLA	332	335	334	-4,2%
Пшениця SRW, США NOLA	314	317	316	-2,8%
Пшениця Superior, Франція Rouen	320	322	321	1,6%
Пшениця 12,5% протеїн, Румунія Constanța	312	315	314	1,5%
Пшениця 12,5% протеїн, Росія Чорне море	314	317	316	1,6%
Ячмінь, Україна Чорне море	263	266	265	0,8%
Ячмінь, Франція Rouen	289	291	290	1,8%
Кукурудза, Україна Чорне море	274	277	276	2,4%
Кукурудза, США NOLA	266	270	268	-4,3%
Кукурудза, Франція Rouen	287	290	289	-1,9%
Кукурудза, Румунія Constanța	272	276	274	3,4%
Кукурудза, Росія Чорне море	270	274	272	2,4%

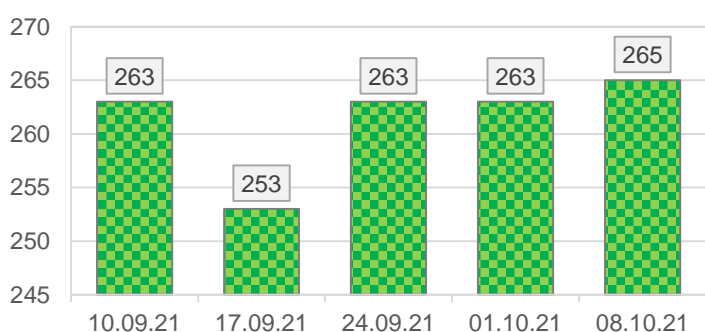
Динаміка середніх цін, \$/т. Пшениця 12,5% протеїн, Україна FOB Чорне море

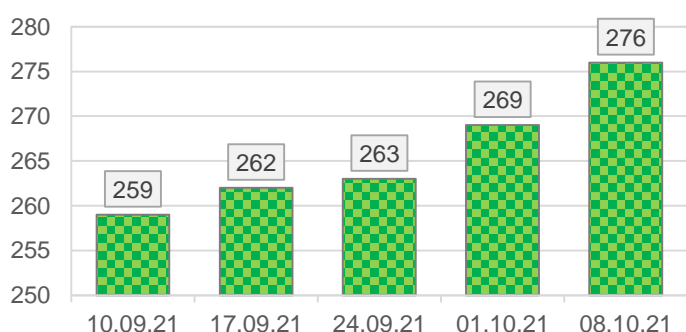
Динаміка середніх цін, \$/т. Пшениця фураж, Україна FOB Чорне море

Динаміка середніх цін, \$/т. Ячмінь, Україна FOB Чорне море

Динаміка середніх цін, \$/т. Кукурудза, Україна FOB Чорне море

Динаміка ринку основних зернових культур

Минулого тижня внутрішні ціни на основні зернові культури в Україні продовжили зростати, узгоджуючись як з цінами на експортному напрямку, так і з іншими чинниками не лише зернового, а й суміжних ринків.

Так, за даними моніторингу «ПроАгро Груп», ціни попиту трейдерів і експортерів на продовольчу пшеницю зросли в середньому на 50 грн./тонна на базисі елеваторів і до 100 грн./тонна в портах. При цьому фуражна зернова на EXW залишилася в колишній ціні, хоча на базисі СРТ-порт вона хоч незначно, але також подорожчала – в середньому на 25 грн./тонна. На експортному напрямку пшениця на FOB/Чорноморські порти протягом тижня подорожчала в середньому на 6 \$/тонна незалежно від вмісту білка. Високі ціни на українську зернову не дозволили їй виграти на останньому єгипетському тендері, де румунська і російська пшениця виявилися дешевшими. Однак ціни пропозиції продовжують зростати, в тому числі й через збільшення затрат на посівну, зокрема, подорожчання добрив.

Прискореними темпами минулого тижня дорожчала й кукурудза. На базисі первинних елеваторів вона додала 50 грн./тонна, а от в портах її ціна зросла найбільше - в середньому на 200 грн./тонна. На FOB пропозиція кукурудзи за тиждень додала в ціні 5-8 \$/тонна. Головною причиною подорожчання є обмежена пропозиція через повільне просування збирання нового врожаю. Аграрії поки не бажають прискорювати жнива, оскільки зерно з поля наразі вологе, а сушка на елеваторах через підвищення вартості газу подорожчала чи не вдвічі. Тож виробники перебувають в очікуванні, щоб кукурудза хоча б ще трохи висхла в полі.

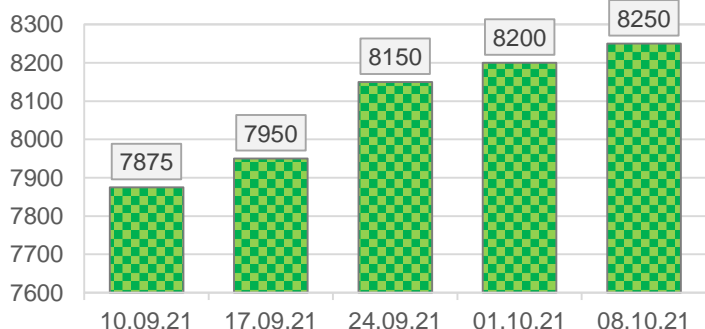
Також в середньому на 50 грн./тонна минулого тижня на елеваторах і в портах вирости й ціни на ячмінь. При цьому внутрішні переробники підвищили закупівельні ціни на ячмінь, так саме як на продовольчу пшеницю і кукурудзу, на 100 грн./тонна. Найменше – на 50 грн./тонна – на базисах переробників подорожчала фуражна пшениця.

Натомість минулого тижня без змін залишилися ціни на продукти переробки пшениці – борошно і висівки, які подорожчали наприкінці вересня. Тож наразі переробники дали можливість споживачам адаптуватися до нового рівня цін.

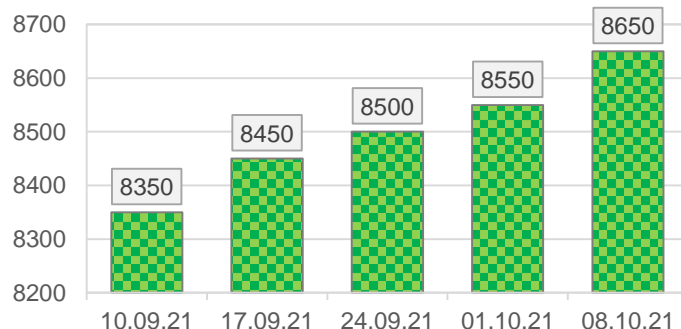
Закупівельні ціни на ключові зернові культури				
Культура	min	max	avr	Δ, %
Ціна EXW попит, грн./тонна				
Пшениця 12,5%	7950	8500	8250	0,6%
Пшениця 11,5%	7900	8450	8200	0,6%
Пшениця фураж	7550	7950	7750	0,0%
Кукурудза	6800	7450	7150	0,7%
Ячмінь	6450	7200	6800	0,7%
Ціна СРТ-підприємство, грн./тонна				
Пшениця 12,5%	7950	8350	8200	1,2%
Пшениця 11,5%	7900	8300	8150	1,2%
Пшениця фураж	7500	7900	7700	0,7%
Кукурудза	7100	7550	7300	1,4%
Ячмінь	6700	7200	6900	1,5%
Ціна СРТ-порт, грн./тонна				
Пшениця 12,5%	8300	8850	8650	1,2%
Пшениця 11,5%	8250	8800	8600	1,2%
Пшениця фураж	7950	8350	8025	0,3%
Кукурудза	7300	7800	7650	2,7%
Ячмінь	7000	7650	7300	0,7%

Ціни на ключові продукти переробки пшениці				
Культура	min	max	avr	Δ, %
Ціна EXW попит, грн./тонна				
Борошно, вищий сорт	10600	11200	11050	0,0%
Борошно, перший сорт	10300	10900	10800	0,0%
Висівки пшеничні	5200	5800	5400	0,0%
Ціна EXW пропозиція, грн./тонна				
Борошно, вищий сорт	10700	11600	11100	0,0%
Борошно, перший сорт	10400	11300	10850	0,0%
Висівки пшеничні	5300	6000	5500	0,0%

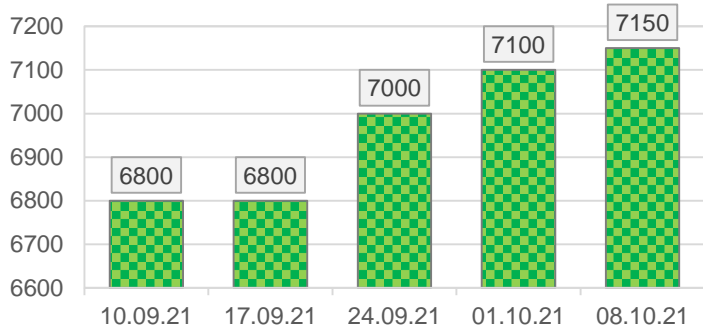
Динаміка середніх цін, грн/т. Пшениця 12,5% протеїн, EXW попит

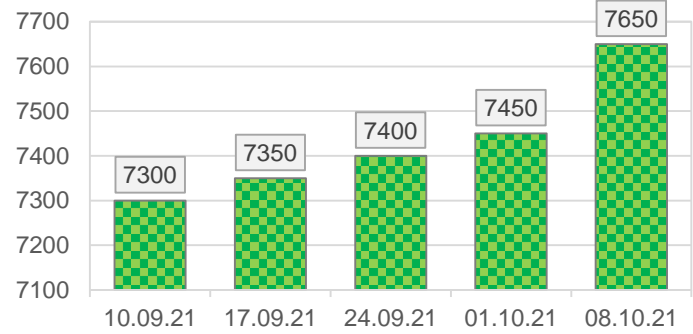
Динаміка середніх цін, грн/т. Пшениця 12,5% протеїн, СРТ-порт

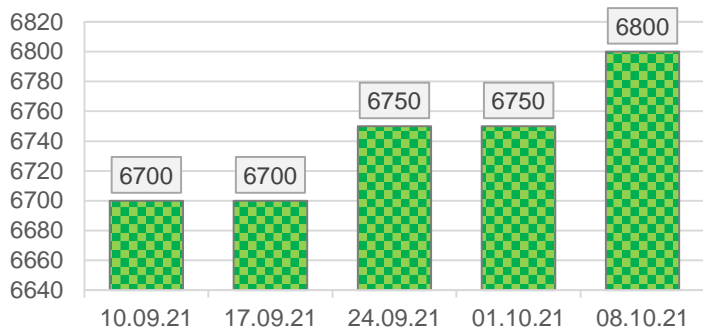
Динаміка середніх цін, грн/т.
Кукурудза, EXW попит

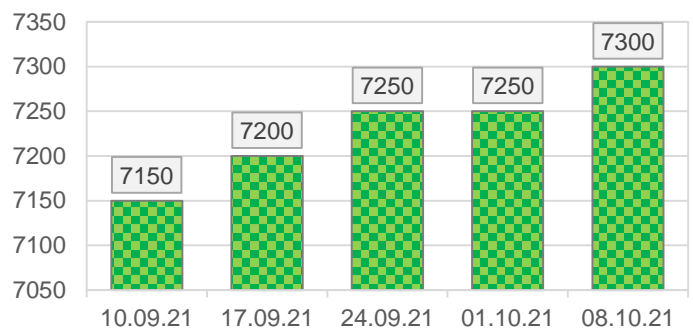
Динаміка середніх цін, грн/т.
Кукурудза, СРТ-порт

Динаміка середніх цін, грн/т.
Ячмінь, EXW попит

Динаміка середніх цін, грн/т.
Ячмінь, СРТ-порт

Динаміка ринку нішевих зернових культур

Минулий тиждень на ринку нішевих культур відзначився цілковитим штилем – за даними моніторингу «ПроАгро Груп», ціни на «мале» зерно залишилися без змін по всім товарним позиціям, які беруть участь у нашому огляді.

З одного боку, основна увага покупців прикута до подій на ринку основних зернових культур, невпинне зростання цін на якому значною мірою «вимиває» кошти як у внутрішніх споживачів, так й у імпортерів.

З іншого, і жито, і горох, і просо, і сорго останнім часом також суттєво дорожчали, через що ціни на них наразі стабілізувалися, аби дати змогу до адаптації.

Разом з тим, з подальшим висхідним трендом на ринку, ціни на нішеве зерно також продовжить дорожчати, і це лише питання часу, причому, на наше переконання, найближчого часу.

Закупівельні ціни на нішеві зернові культури

Культура	min	max	avg	Δ, %
Ціна EXW попит, грн./тонна				
Жито	5000	5450	5100	0,0%
Горох	8600	9200	9000	0,0%
Овес	4900	5500	5350	0,0%
Просо	6500	7200	6900	0,0%
Сорго	6400	7000	6850	0,0%
Ціна СРТ-підприємство, грн./тонна				
Жито	5400	5700	5600	0,0%
Горох	8700	9300	9000	0,0%
Овес	5850	6400	6000	0,0%
Просо	6800	7500	7300	0,0%
Сорго	н/д	н/д	н/д	н/д
Ціна СРТ-порт, грн./тонна				
Жито	5500	5850	5800	0,0%
Горох	9000	9850	9600	0,0%
Овес	5900	6350	5950	0,0%
Просо	6900	7400	7100	0,0%
Сорго	6900	7200	7100	0,0%